

IJsvogelfonds: steun voor lokale innovatieve projecten

Toekenningen innovatieve projecten 2013

In november 2013 werd financiële steun uit het IJsvogelfonds aan de volgende innovatieve en inspirerende projecten toegekend:

Jubileumboek Vogelwacht Uffelte

In 2013 bestaat de Vogelwacht Uffelte e.o. 40 jaar. Ter gelegenheid van dit jubileum wil de Vogelwacht haar leden en relaties een jubileumboek aanbieden. De vereniging telt ruim 600 leden, waarvan er 150 actief zijn in werkgroepen die sinds 1968 (!) de ontwikkeling van de broedvogelstand in Uffelte en omgeving (ZW-Drenthe) hebben vastgelegd. In de jubileumuitgave wordt de aantalsontwikkeling vanaf 1973 beschreven in de verschillende landschappen. Tekst en inhoud zijn gericht op in vogels geïnteresseerde lezers en worden voorzien van enkele verspreidingskaarten en grafieken. Daarnaast is er ook aandacht voor het historisch perspectief van de vereniging op basis van archiefonderzoek, jaarverslagen en gesprekken met leden, en is het boek doorspekt met foto's en andere illustraties.

Financiële bijdrage: € 750

Bloemrijke oevers

In een van de Reeuwijkse polders, de Middelburgse polder (200 ha.), is de natuurwaarde hoog te noemen. Zo treft de Weidevogelgroep Reeuwijk e.o. in deze kleinschalige polder nog jaarlijks veel weidevogels aan. Waar elders in het Reeuwijkse, maar ook in geheel Nederland, de weidevogelaantallen sterk terug lopen blijven de aantallen in deze polder Middelburg vrijwel hetzelfde. Maar om het gebied te versterken met extra voedsel voor de weidevogels is een agrariër bereid gevonden om twee percelen deels in te zaaien met speciaal kuikenlandzaad, en met toevoegingen van andere zaden die voor ander soorten vogels ook aantrekkelijk zijn. De bloemen trekken ook de veel voor komende boerenzwaluwen aan. Zelfs de zwarte stern die een polder verderop broed profiteert hiervan. De uitvoering gebeurt in samenwerking met de vrijwilligers van Weidevogel vereniging Reeuwijk e.o.

Financiële bijdrage: € 1.000

In mei 2013 werd financiële steun uit het IJsvogelfonds aan de volgende innovatieve en inspirerende projecten toegekend:

Mobiele geluidsbox Gierzwaluwen

In Eindhoven worden een aantal flats aan de Schubertlaan gerenoveerd. Na overleg met de woningbouwvereniging, worden door de Stichting Stadsnatuur Eindhoven (onder de vlag van MU-S; Met U Stadsnatuur), een honderdtal nestkasten opgehangen aan de zijgevels van de flats. Hierbij ook nestkasten voor Gierzwaluwen. Omdat deze daar nog niet broeden, gaat men met een geluidskast proberen de vogels te lokken. Hierbij wordt de opgewekte energie van de zonnepanelen opgeslagen in een accu, en met een tijds klokje wordt er geregeld dat het geluid op voor Gierzwaluwen belangrijke tijdstippen wordt afgespeeld. Teneinde ook in de toekomst gebruik te kunnen maken van deze apparatuur wordt er vooral gekeken naar de duurzaamheid. Daarnaast wil men in Eindhoven het initiatief nemen om de resultaten van het gebruik van zo'n geluidsbox goed vast te leggen zodat ook andere vrijwilligers en vogelwerkgroepen van hun ervaringen kunnen leren.

Financiële bijdrage: € 485

Bescherming Steenuil in Noord- en Midden-Limburg

De Vogelwacht Limburg voert momenteel een nestkastenproject voor de Steenuil in het Heuvelland van de Zuid-Limburg. Om van daaruit de kolonisatie van Midden- en Noord-Limburg mogelijk te maken gaat men er o.a. 'Steenmarter-proof' nestkasten plaatsen, om in ieder geval een gebrek aan (veilige) nestgelegenheden op te lossen. Daarnaast zal men onder erfbewoners de Erfwijzer Steenuil, met daarin tal van tips hoe het leefgebied van Steenuilen veiliger en aantrekkelijker te maken, actief promoten; zodat hopelijk ook de algemene landschappelijke kwaliteit en daarin de voedselsituatie kan worden verbeterd.

Financiële bijdrage: € 1.500

1001 Soortendagen voor jongeren

Om meer jongeren in contact te brengen met de natuur, organiseert de Stichting Natuurbehoud Noordoost Overijssel o.a. 1001 soortendagen voor scholieren. Voor dit doel zijn vanuit het IJsvogelfonds vier verrekijkers van Vogelbescherming, van het type Stern 8 x 42, met korting ter beschikking gesteld, zodat de jongeren van Hardenberg hopelijk ook verwonderd zullen raken over alles wat in hun omgeving leeft.

Financiële bijdrage: € 500

Ooievaarsnest voor het Meerlebroek

Vogelwerkgroep Tösse Bös en Maas schat de kans dat Ooievaars het succesvolle natuurontwikkelingsgebied Meerlebroek (gemeente Reuver) zullen ontdekken als broedgebied, als groot in. Nu al worden deze prachtige vogels er regelmatig gezien. Daarom is er een nestpaal geplaatst met steun van de Vogelwacht Limburg en het IJsvogelfonds. Nu is het wachten op het eerste broedpaar dat het nest in bezit neemt.

Financiële bijdrage: € 500

Verdiepingsonderzoek verliesoorzaken Scholeksternesten

Om op landelijke schaal een indruk te krijgen van de omvang en oorzaken van de achteruitgang en het broedsucces van de Scholekster, riepen Vogelbescherming en Sovon 2008 uit tot het Jaar van de Scholekster. Dit vormde voor enkele vrijwilligers de aanleiding om vanaf het voorjaar van 2008 de Scholeksters van Assen (en het aangrenzend agrarisch gebied) nader onder de loep te nemen. Hoofddoel van het onderzoek zijn het monitoren van veranderingen in aantallen en verspreiding, en het bepalen van het broedsucces in eifase- en jongenfase. Dit in zowel het agrarisch als het urbane gebied. Vanaf 2009 is het onderzoek uitgebreid met een kleurringonderzoek. Met dit kleurringonderzoek wordt meer inzicht verkregen in de overleving van jonge en volwassen vogels, het individueel succes van vogels en de dispersie. Met behulp van cameravallen gaat men nu trachten meer zicht op deze materie te krijgen. Oorspronkelijk betrof de aanvraag ruim € 1.000, maar het IJsvogelfonds was zo enthousiast over dit onderzoek dat werd besloten de bijdrage te verdubbelen, bij verdubbeling van het aantal cameravallen.

Financiële bijdrage: € 2.092

Onderzoek herkomst Casarca's Eemmeer

Jaarlijks komen toenemende aantallen Casarca's ruien op het Eemmeer, in 2012 bijna 800 vogels (!). De herkomst van deze vogels is echter onduidelijk, ook omdat in Nederland en omliggende landen niet van dergelijke aantallen verwilderde Casarca's voorkomen. Er is dus een kans dat (een deel van) de vogels van ver komen, mogelijk zelfs uit het oorspronkelijk verspreidingsgebied. Indien dat laatste het geval is, dan is het Eemmeer plotseling een nog belangrijker gebied voor rustende watervogels. Om hier meer duidelijkheid over te verkrijgen zullen in de zomer van 2013 een aantal Casarca's worden gevangen en worden voorzien van kleurringen en zenders.

Financiële bijdrage: € 2.000

Pendelkasten voor Steenuilen

De plaatselijke afdeling van het Landelijke Steenuilenoverleg (STONE) in de Liemers (Gelderland) wil een aantal van hun nestkasten vervangen (of aanpassen) door zogenaamde Steenmarter-veilige pendelkasten. De kasten bieden een diervriendelijke oplossing voor predatie van de (jonge) uilen door Steenmarters, deze laatste kunnen simpelweg de kasten niet in. Met de bijdrage uit het IJsvogelfonds de Liemerse Steenuilen(-beschermers) weer vooruit.

Financiële bijdrage: € 500

Bijdrage Overijsselse Vogelaarsdag

De Vogelwerkgroep IJsselstreek is gevraagd in 2013 de jaarlijkse Overijsselse Vogelaarsdag te organiseren en hebben dit o.a. geaccepteerd vanwege de actualiteit van een groot 'Ruimte voor de Rivier'-project bij Deventer, en de realisatie van de Natuurderij; een nieuwe boerderij met een uniek beheerconcept in de uiterwaarden en een aanliggend landgoed. Alle Overijsselse vogelaars worden uitgenodigd voor deze dag, waarvan het programma een mix biedt van inhoudelijke en meer luchtige onderwerpen. Tevens wordt traditiegetrouw het jaarboek 'Vogels in Overijssel' gepresenteerd tijdens de Vogelaarsdag. Hiermee is de dag een belangrijk ontmoetingspunt voor alle vogelaars van Overijssel.

Financiële bijdrage: € 1.000

Onderzoek bezettingsgraad kunstnesten Gierzwaluwen

Provinciale vrijwilligers van de Stichting Gierzwaluwwerkgroep Nederland gaan in Groningen onderzoeken in welke mate de Gierzwaluw gebruik maakt van de verschillende typen kunstmatige nestgelenheden, of er verschillen in bezettingsgraad per type nestkast- of steen en welke andere omstandigheden hierop van invloed zijn. Doel van het onderzoek is om te kijken welke kunstnesten het meest doeltreffende werken voor het behoud van de Gierzwaluw in Nederland.

Financiële bijdrage: € 2.200

IJsvogelwandjes in de Dongevallei

In het kader van natuurcompensatie voor de aanleg van een deel van de Tulburgse wijk Reeshof, waarbij een 'bouwsprong over de Donge' werd gerealiseerd, zijn vanaf ongeveer 1999 tot heden de beek zelf, als ook de aanpalende landbouwgronden middels 'natuurbouw' tot een fraaie ecologische verbindingzone herschapen. De Donge is over ca.3,5km weer grotendeels meanderend gemaakt, er is een nevengeul gegraven, wat grotere waterplassen en veel kleinere poelen gecreëerd. Leden van de Vogelwerkgroep KNNV-Tilburg hebben het gebied beoordeeld op potentieel geschikte locaties voor kunstmatige IJsvogelwandjes. Daarbij is uitgegaan van ongeveer één nestplaats per kilometer. Dit resulteert voor de Dongevallei in een planopzet met 3-5 locaties. De gemeente Tilburg, Landschap Noord-Brabant nemen ieder een derde van de kosten hiervan voor hun rekening.

Financiële bijdrage: € 1.500